

Медсестра Галичини

№5
лютий
2011 року

Суспільно-громадська науково-практична медична газета Львівської обласної Асоціації медичних сестер

ЗВІТ МЕДСЕСТРИНСЬКОЇ СЛУЖБИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ПРО ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МЕДСЕСТРИНСТВА УКРАЇНИ НА 2005 – 2010 РОКИ

Молодші медичні спеціалісти (медсестри, фельдшера, акушерки та ін.) представляють найчисельнішу групу медичних працівників, що розглядається як цінний кадровий ресурс охорони здоров'я, що здатний забезпечити доступну, економічно ефективну медичну допомогу населенню.

Демократизація суспільних відносин, як результат розвитку суверенної України значною мірою визначає участь фахівців медсестринської справи у розвитку власної професії. Роль медичних сестер, акушерок, фельдшерів та інших спеціалістів середньої ланки є очевидною і надзвичайно важливою. Їх завдання полягає насамперед в наданні кваліфікованої допомоги всім людям, які її потребують.

Наказом МОЗ України від 08.11.2005р № 585 затверджено Програму розвитку медсестринства України на 2005 – 2010 роки.

Метою Програми є формування умов для підвищення ефективності і значимості середнього медичного персоналу в наданні медичної допомоги всім верствам населення, які її потребують.

Основними заходами розвитку медсестринства України є:

- **здійснення основних напрямків кадрової політики в розвитку медсестринства;**
- **розвиток системи підготовки і післядипломної освіти медичних сестер;**
- **вирішення питань щодо нормативно-правового забезпечення діяльності медичних сестер;**
- **інформаційне забезпечення в управлінні діяльністю медичних сестер;**
- **забезпечення розвитку професійних сестринських об'єднань та асоціацій;**
- **розвиток міжнародного співробітництва в медсестринстві.**

На виконання Програми розвитку медсестринства України Міністерством Охорони здоров'я видано ряд наказів:

- **Наказ МОЗ України від 07.05.2007 р. № 229** „Про затвердження Положення про медичну сестру – координатора лікувально – профілактичного закладу”
- **Наказ МОЗ України від 02.11.2007 р. № 688** „Про внесення змін до наказу МОЗ України від 23.02.2000 р. № 33”, яким введено посаду заступника головного лікаря з медсестринства. Зазначену посаду мають право обіймати медичні сестри, які мають базову вищу освіту (бакалавр) в галузі знань «Медицина», спеціальність «Сестринська справа».
- **Наказ МОЗ України від 23.11.2007 р. №742** «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою». Завдяки цьому наказу з січня 2008 р. введено нову Номенклатуру спеціальностей для атестації. Медичні сестри атестуються за єдиною номенклатурою спеціальності «Сестринська справа», не залежно у якому відділенні працює медсестра. Тільки м/с – анестезити та операційні медсестри атестуються за спеціальністю «Сестринська справа» операційна та ін.

ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МЕДСЕСТРИНСТВА НА 2005-2010 РОКИ

З метою забезпечення реалізації Програми розвитку медсестринства на 2005-2010 рр. та покращення роботи медсестринської служби області, підвищення ролі медсестер і розвитку лідерства у медсестринстві наказом головного управління охорони здоров'я ЛОДА від 09.11.2005 р. № 709 „Про впровадження медсестринської реформи в практичну охорону здоров'я” затверджено Програму та план заходів з медсестринського реформування в практичній охороні здоров'я Львівської області і склад робочої групи з впровадження програми реформування головою якої є доктор медичних наук, професор, академік, член АНУ, заслужений лікар України, директор ЛДМК ім. А.Крупинського М.Б. Шегедин, а членами групи є кваліфіковані головні та старші медсестри області.

Головним спеціалістом ГУОЗ ЛОДА з медсестринства розроблено **Концепцію розвитку медсестринської служби у Львівській області**, де вказано основні напрямки реалізації Програми розвитку медсестринства області на 2005-2010 роки, а саме:

1. **Удосконалення організації роботи та кадрової політики у розвитку медсестринства.**
2. **Удосконалення професійної освіти.**
3. **Нормативно-правове забезпечення медичних сестер.**
4. **Інформаційне забезпечення в управлінні діяльності медичних сестер.**
5. **Розвиток професійних медсестринських об'єднань асоціації та співробітництва в медсестринстві.**

У ЛПЗ області впроваджено 18 посад заступника головного лікаря з медсестринства:

Обласні установи – 6

ЛОКЛ, ЛОДКЛ „ОХМАТДИТ”, Львівська обласна клінічна психіатрична лікарня, Львівська обласна інфекційна клінічна лікарня, КЗ ЛОР „Західно Український спеціалізований дитячий медичний центр”, КЗ ЛОР „Психіатрична лікарня Миколаївського району”.

Центральні районні лікарні – 8

Жовківська ЦРЛ, Радеківська ЦРЛ, Пустомитівська ЦРЛ, Городоцька ЦРЛ, Новояворівська РЛ №1, Жидачівська ЦРЛ, Миколаївська ЦРЛ, Дрогобицьке РТМО.

ЛПЗ м. Львова – 4:

8-ма міська клінічна лікарня, 3-тя міська клінічна лікарня, міський комунальний клінічний пологовий будинок, міська дитяча клінічна лікарня.

ЕКСПЕРИМЕНТ З ВПРОВАДЕННЯ МЕДСЕСТРИНСЬКОГО ПРОЦЕСУ В ПРАКТИЧНУ ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я

Найефективнішим способом організації і проведення медсестринської опіки, коли організовано та систематично визначаються проблеми пацієнта, розробляється та виконується план їх вирішення, оцінюється ефективність плану по відношенню та встановленню проблем – є медсестринський процес. Впровадження медсестринського процесу в практичну охорону здоров'я – це необхідна умова для створення науково-обґрунтованого професійного догляду за пацієнтом. Медсестринський процес, як універсальна технологія медсестринської справи, може і повинен використовуватись медсестрами у своїй повсякденній діяльності для своєчасного виявлення та усунення ризику розвитку захворювань, зменшення ускладнень, що дозволить підвищити якість життя пацієнта.

Згідно наказу ГУОЗ ЛОДА № 709 від 09.11.2005 р. у Львівській області проводиться експеримент з впровадження вітчизняної моделі медсестринського процесу розробленої М.Шегедин та нових проєктів медсестринської документації в практичну охорону здоров'я області.

Метою даного експерименту є показати повний об'єм медсестринської роботи і доказати, що кількість медичних сестер у стаціонарах необхідно збільшувати, щоб одна медична сестра за зміну обслуговувала 6-8 пацієнтів, а не 20, а то 30 пацієнтів, адже це унеможливіло ефективно проводити догляд за пацієнтами і виконувати всі етапи медсестринського процесу, так як цього вимагають стандарти роботи медсестер.

Листок мед сестринського процесу включає в себе 5 розділів, які являють собою 5 етапів медсестринського процесу:

1. **Медсестринське обстеження**
2. **Медсестринський діагноз**
3. **Планування медсестринських втручань**
4. **Реалізація плану медсестринських втручань (підготовка пацієнта до лабораторних та інструментальних методів обстеження, спостереження за пацієнтом, вирішення дійсних та супутніх проблем і потреб пацієнта, виконання призначень лікаря, навчання пацієнта та його оточуючих само – та взаємо догляду).**
5. **Оцінка результатів медсестринських втручань**

Експериментальними базами затверджено 2005-2008 рр.:

Львівська обласна клінічна лікарня (головна медсестра Зробок Л.В.):

- **анестезіолого-реанімаційне відділення;**
- **терапевтичне відділення;**
- **відділення судинної хірургії;**

Обласна дитяча клінічна лікарня „ОХМАТДИТ” (заступник головного лікаря з медсестринства Бас І.М.):

- **відділення реанімації новонароджених;**
- **Жовківська ЦРЛ (заступник головного лікаря з медсестринства Галапац Н.Б.):**

- **дитяче відділення;**
- **гінекологічне відділення.**

За період 2005-2008 роки тривалості експерименту Листок медсестринського процесу із подальшим аналізом проведених медсестринських втручань заповнено 348 пацієнтам:

- **Обласна дитяча клінічна лікарня – 49 пацієнтам.**
- **Жовківська ЦРЛ – 128 пацієнтам.**
- **Львівська ОКЛ – 171 пацієнту.**
- **Львівська обласна клінічна лікарня – 171 пацієнт:**

Відділення судинної хірургії

66 пацієнтів – 619 ліжко-днів

Середній ліжко-день – 9,4

Мед сестринських втручань – 2177

На одного пацієнта – 329 втручань

На одного пацієнта в день – 35 втручань

На 60 пацієнтів в день три медсестри виконують – 2100 втручань

Одна медсестра виконує – 700 втручань

Терапевтичне відділення

49 пацієнтів – 640 ліжко-днів

Середній ліжко-день – 13,4

Медсестринських втручань – 17020

На одного пацієнта – 347 втручань

На одного пацієнта в день – 26 втручань

На 30 пацієнтів в день дві медсестри виконують – 777 втручань

Одна медсестра виконує – 388 втручань

Перше реанімаційне відділення

24 пацієнти – 79,8 ліжко-днів

Середній ліжко-день – 3,2

Медсестринських втручань – 6085

На одного пацієнта – 304 втручання

На одного пацієнта в день – одна медсестра виконує 173 втручання

На двох пацієнтів в день одна медсестра виконує – 346 втручань

За цей період найкоротший ліжко-день становить – 1,8

Найдовший – 6

Було зроблено найменше мед сестринських втручань за курс лікування – 169, найбільше – 560.

Жовківська ЦРЛ – 128 пацієнтів:

Гінекологічне відділення

64 пацієнти – 623 ліжко-дні

Середній ліжко-день – 9,3

Медсестринських втручань – 20100

На одного пацієнта – 314 втручань

На одного пацієнта в день – 32 втручань

На 30 пацієнтів в день одна медсестра виконує – 971 втручання

Дитяче відділення

64 пацієнти – 851 ліжко-день

Середній ліжко-день – 13,3

Медсестринських втручань – 6657

На одного пацієнта – 500 втручань

На одного пацієнта в день – 37 втручань

На 40 пацієнтів в день дві медсестри виконують – 1504 втручання

Одна медсестра виконує – 752 втручання

**Львівська обласна дитяча клінічна лікарня «ОХМАТДИТ»
Відділення реанімації
новонароджених**

49 пацієнтів – 386 ліжко-днів
Середній ліжко-день – 10
Медсестринських втручань – 66259
На одного пацієнта – 1352 втручання
На одного пацієнта в день – 172 втручання
На 9 пацієнтів в день – 1548 втручань

Наказом по ГУОЗ ЛОДА від 24 грудня 2008 р. № 1181 „Про продовження впровадження медсестринської реформи в практичну охорону здоров'я на період 2009-2010 рр. експериментальними базами затверджено:

Львівська обласна клінічна лікарня (заступник головного лікаря з медсестринства Шутовська Є.А., головна медсестра Зробок Л. В.):

- **кардіохірургічне відділення №1 (старша медсестра Піпка Г.Д.)**
- **обласне відділення інтенсивної терапії недоношених новонароджених з виїзною неонатологічною бригадою (старша медсестра Брожина О.Б.)**
- **Львівська обласна інфекційна клінічна лікарня (заступник головного лікаря з медсестринства Лань Л.З.):**
- **4-те діагностичне відділення (старша медсестра Чеханівська Г.П.)**
- **КЗ ЛОР «Львівський обласний шкірно – венерологічний диспансер» (старша медсестра Чопко Г.М.)**
- **стаціонарне відділення (старша медсестра Двоскіна Т.І.)**
- **Львівський обласний державний клінічний наркологічний диспансер (головна медсестра Дмитришин У.Я.)**
- **стаціонарне відділення № 1 (старша медсестра Сушко Г.І.)**
- **Городоцька ЦРЛ (заступник головного лікаря з медсестринства Сазанова З.В.):**
- **терапевтичне відділення (старша медсестра Ястремська С.П.)**
- **Пустомитівська ЦРЛ (заступник головного лікаря з медсестринства Кметик Н.Г.):**
- **терапевтичне відділення (старша медсестра Гуріна Г.І.)**
- **Клінічна лікарня Львівської залізниці (за згодою) (заступник головного лікаря з медсестринства Колосовська Г.І.):**
- **міждорожній центр ендокринологічних методів діагностики та лікування (старша медсестра Шевців Л.В.)**
- **За 2009 – 2010 роки** Листок медсестринського процесу із подальшим аналізом проведених медсестринських втручань заповнено **406 пацієнтами:**

Львівська обласна клінічна лікарня – 113 пацієнтам:

кардіохірургічне відділення №1
46 пацієнтів – 550 ліжко-днів
Середній ліжко-день – 11,9
Медсестринських втручань – 8287
На одного пацієнта – 180,2 втручання
На одного пацієнта в день – 7,55 втручання
На 30 пацієнтів в день одна медсестра виконує **227, втручання**

За цей період найкоротший ліжко-день становив – 6

Найдовший – 22
Було зроблено найменше медсестринських втручань за курс лікування – 76, найбільше – 474.

обласне відділення інтенсивної терапії недоношених новонароджених з виїзною неонатологічною бригадою – 33 пацієнтам.

69 пацієнтів – 836 ліжко-днів
Середній ліжко-день – 12,1
Медсестринських втручань – 67392
На одного пацієнта – 976,7 втручання
На одного пацієнта в день – 75 втручання
На дванадцять пацієнтів в день чотири медсестри виконують – 900 втручання, одна медсестра – 225 втручання.

За цей період найкоротший ліжко-день становив – 4

Найдовший – 44
Було зроблено найменше медсестринських втручань за курс лікування – 288, найбільше – 3075.

Львівська обласна інфекційна клінічна лікарня – 34 пацієнтам.

34 пацієнти – 1961 ліжко-день
Середній ліжко-день – 49
Медсестринських втручань – 43248
На одного пацієнта – 1272 втручання
На одного пацієнта в день – 25 втручання
На одного пацієнта в день – **1500** втручання
КЗ ЛОР «Львівський обласний шкірно – венерологічний диспансер» – 23 пацієнтам.

23 пацієнти – 305 ліжко-днів
Середній ліжко-день – 13,3
Медсестринських втручань – 4663
На одного пацієнта – 202 втручання
На одного пацієнта в день – 15 втручання
На **60** пацієнтів в день – **900** втручання
Львівський обласний державний клінічний наркологічний диспансер – 21 пацієнту.

21 пацієнт – 294 ліжко-дні
Середній ліжко-день – 14
Медсестринських втручань – 4560
На одного пацієнта – 325 втручання
На одного пацієнта в день – 23 втручання
На 113 пацієнтів в день – 2599 втручання
Найкоротший ліжко-день – 6
Найдовший – 23
Виконано найменше медсестринських втручань – 186
Виконано найбільше медсестринських втручань – 402

Городоцька ЦРЛ – 48 пацієнтам.
48 пацієнтів – 624 ліжко-дні
Середній ліжко-день – 13
Медсестринських втручань – 18720
На одного пацієнта – 390 втручання
На одного пацієнта в день – 30 втручання
На 50 пацієнтів в день – 1500 втручання
Пустомитівська ЦРЛ – 68 пацієнтам.
68 пацієнтів – 918 ліжко-днів
Середній ліжко-день – 13,5
Медсестринських втручань – 37537
На одного пацієнта – 552 втручання
На одного пацієнта в день – 42 втручання
Клінічна лікарня Львівської залізниці – 55 пацієнтам

55 пацієнти – 605 ліжко-днів
Середній ліжко-день – 11
Медсестринських втручань – 80926
На одного пацієнта – 1471 втручання
На одного пацієнта в день – 133 втручання
На 30 пацієнтів в день – 3990 втручання
Дублянська МЛ Жовківського району
44 пацієнти – 758 ліжко-днів
Середній ліжко-день – 17
Медсестринських втручань – 10866
На одного пацієнта – 246 втручання
На одного пацієнта в день – 14 втручання
На 45 пацієнтів в день – 630 втручання

Згідно наказу ГУОЗ ЛОДА від 30.11.2009 р. № 881 з січня 2010 року в експеримент вступила **Львівська обласна клінічна психіатрична лікарня** (заступник головного лікаря з медсестринства Бовтач М.К.):

У даній установі експериментальними затверджено:

3-тє жіноче загально-психіатричне відділення (старша медсестра Будинка В.Ф.)

- **4-тє змішане загально-психіатричне відділення (старша медсестра Мороз О.Ю.)**
- **20-тє чоловіче загально-психіатричне відділення (старша медсестра Довбиш О.В.)**
- **За 2010 рік Листок медсестринського процесу із подальшим аналізом проведених медсестринських втручань заповнено 28 пацієнтам:**
Середній ліжко-день – 78,7
Медсестринських втручань – 16422

На одного пацієнта – **586,5** втручань за курс лікування

На одного пацієнта в день – одна медсестра виконує **20** втручань

- **3-тє жіноче загально-психіатричне відділення – 7 пацієнтів – 2121 м/с втручання**
- **4-тє змішане загально-психіатричне відділення – 6 пацієнтів – 9375 м/с втручання**
- **20-тє чоловіче загально-психіатричне відділення – 15 пацієнтів – 4926 м/с втручання**

Всього за п'ять років експерименту Листок медсестринського процесу заповнено на **782** пацієнти з різними діагнозами. Підвівши підсумки ми бачимо такий результат

782 пацієнти – 12252 ліжко-дні
Середній ліжко-день – **16,5**
Медсестринських втручань – **410919**
На одного пацієнта – **525** втручання
На одного пацієнта в день – одна медсестра виконує **32** втручання
За цей період найкоротший ліжко-день становить – 4

Найдовший – **171** (психіатрія)
Зроблено найменше медсестринських втручань за курс лікування – **76** Зроблено найбільше медсестринських втручань за курс лікування – **3075** (відділення інтенсивної терапії недоношених новонароджених дітей ЛОКЛ)
Проведена на даний час робота з Листками медсестринського процесу і підрахунок числа втручань, які проводить медсестра конкретному пацієнту згідно 5-ти етапів медсестринського процесу за час його перебування в стаціонарі дає можливість показати весь об'єм її роботи і визначити диференційоване навантаження на медсестру, чого не можна зробити по листку лікарських призначень.

З листопада 2005 року по листопад 2010 року проведено 30 засідань робочої групи. В першому засіданні робочої групи 2005 року приймали участь медичні сестри з Івано-Франківської, Чернівецької, Донецької, Волинської областей та президент Всеукраїнської Асоціації медсестер Галина Івашко, у 2007 році – медичні сестри з клінічної лікарні Суворовського району м. Херсон.

На підсумкових нарадах головних медсестер ЛПЗ Львівської області проводився аналіз експерименту за кожний рік.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ МЕДСЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ

Перед тим як скласти Стандарти роботи медсестер у Львівській області робочою групою у 2007 році було проведено:

1. **Хронометраж мед сестринських маніпуляцій та навантаження медсестер.**
2. **Анкетування по вивченню думки медсестер про необхідність створення стандартів у медсестринській діяльності та вивченню думки медсестер про критерії оцінки роботи медичної сестри.**
3. **При вивченні думки медсестер про необхідність створення стандартів у мед сестринській діяльності встановлено:**
  - **100% респондентів хочуть більше дізнатися про стандартизацію мед сестринської діяльності.**
  - **90% – вважають, що паралельно із введенням стандартів, зменшиться кількість пацієнтів, опіка над яким припадає на 1-ну медсестру, поведе за собою введення нових посад в структуру медсестринської служби ЛПЗ**
  - **84% – вважають, що введення стандартів медсестринської**

діяльності підвищить відповідальність медсестер

- **67% – вважають, що необхідно створити нормативні документи по стандартизації в практичній діяльності медичної сестри.**

При вивченні думки медсестер про критерії оцінки роботи медичної сестри встановлено:

- **100% респондентів вважають, що потрібен контроль за якістю забезпечення робочих місць всім необхідним**
- **91% – вважають, що потрібен послідовний план дій тієї чи іншої маніпуляції**
- **88% – хочуть знати результативність своєї праці та, щоб результат, якого вони досягнуть, був зафіксований**
- **85% – вважають, що медсестринський процес дозволить покращити якість надання медичної допомоги**
- **79% – вважають, що потрібен контроль за правильністю проведення медсестринських втручань**
- **75% – вважають, що правильне виконання мед сестринського процесу впливає на підвищення професійного рівня та статусу медичної сестри**
- **68% медсестер задоволені своєю роботою і вважають, що контролювати діяльність медсестер повинні старші та головні медсестри**
- **61% медсестер виконують протягом дня (в середньому) від 40 і понад 51 маніпуляцій.**

Провівши даний аналіз, робоча група з реформування медсестринства прийняла рішення про створення Стандартів роботи медсестер Львівської області, які б включали себе не тільки правила догляду за пацієнтами, а такі розділи як:

- **Етичний Кодекс медсестри України**
- **Положення про медсестру лікувально-профілактичного закладу**
- **Медсестринський процес в роботі медсестри**
- **Лікарські речовини, загальні відомості**
- **Лікувально-охоронний режим і правила внутрішнього розпорядку**
- **Стандарти медсестринської піки над пацієнтами. Даний розділ включає такі підрозділи як: загальні правила мед сестринської опіки над пацієнтами різних профілів (хірургічного, терапевтичного, педіатричного та ін.), елементи опіки, десмургія та ін.**
- **Технологія виконання лікувальних маніпуляцій**
- **Інфекційний контроль**
- **Стандарти по відбору та доставці біоматеріалу на лабораторні дослідження і підготовка пацієнтів до інструментальних досліджень**
- **Методика оцінки якості роботи медичних сестер**

Так у **2007 році** авторським колективом на чолі з М.Б. Шегедін було розроблено і впроваджено в роботу ЛПЗ області

Тимчасові стандарти роботи медичних сестер ЛПУ Львівської області Затверджені наказом ГУОЗ ЛОДА № 389 від 05.06.2007 року «Про затвердження Тимчасових Стандартів роботи медсестер Львівської області».

Державним департаментом інтелектуальної власності видано Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 22921 від 29.11.2007 року

2008 рік Збірник стандартів і технологій по інфекційній безпеці, інфекційному контролю для медичних сестер (фельдшерів, акушерок) лікувально-профілактичних установ Львівської області.

Затверджений наказом ГУОЗ ЛОДА № 221 та наказом Головного державного санітарного лікаря Львівської області № 21-ВО від 01.04.2008 року «Про затвердження Збірника стандартів і технологій по інфекційній безпеці, інфекційному контролю для медичних сестер (фельдшерів, акушерок) лікувально-профілактичних установ Львівської області».

Свідоцтво про реєстрацію авторського права № 25054 від 24.07.2008 р.

Реформування охорони здоров'я на національній основі з переорієнтацією на удосконалення первинної медико-санітарної допомоги та впровадження принципів сімейної медицини ставлять нові вимоги до якості підготовки фахівців охорони здоров'я, в тому числі медичних сестер та фельдшерів.

Це викликало необхідність створити і впровадити в роботу

2009 рік Тимчасові стандарти роботи медичних сестер загальної практики-сімейної медицини ЛПЗ Львівської області.

Затверджені наказом ГУОЗ ЛОДА № 189 від 23.03.2009 року «Про затвердження Тимчасових Стандартів роботи медичних сестер загальної практики-сімейної медицини ЛПЗ Львівської області».

Свідоцтво про реєстрацію авторського права № 29151 від 10.06.2009 р.

Згідно Тимчасових стандартів роботи медичних сестер ЛПУ Львівської області, в області за єдиною схемою проводиться оцінка якості роботи медичних сестер по 10-ти основних показниках .

- Рівень теоретичної та практичної підготовки, який повинен контролюватися на базі тестування персоналу не рідше 1-го разу на рік по результатах систематичних занять по підвищенню кваліфікації у відділенні, лікарні і на базі кваліфікаційних вимог, згідно стандартів. **5 балів**
- Дотримання та виконання стандартів ведення медичної документації, обладнання поста. **4 бали**
- Правильність обліку, зберігання лікарських препаратів і технології їх роздавання пацієнтам. **5 балів**
- Виконання технологій догляду за хворими. **5 балів**
- Дотримання технології виконання маніпуляцій і процедур. **6 балів**
- Своєчасність виконання лікарських назначень. **6 балів**
- Дотримання технології по заборі і доставці біопроб для клінічних досліджень. **5 балів**
- Дотримання вимог санепідрезиму. **7 балів**
- Дотримання технологій по підготовці пацієнтів до різних видів обстежень. **4 бали**
- Дотримання деонтологічних принципів (скарги пацієнтів про медсестру). **3 бали**
- Всього 50 балів**

Головними медичними сестрами на місцевих базах проведено заняття по вище вказаних Стандартах роботи і видано накази по ЛПЗ з впровадження їх в роботу.

Всього по області розповсюджено:

- Тимчасових стандартів роботи медсестер ЛПЗ Львівської області – 1198 шт. З метою обміну досвідом розповсюджено по ЛПЗ України – медичний коледж м. Кривий Ріг, м. Сімферополь, Сумська обл., м. Ялта, м. Київ ОХМАТДИТ, м. Херсон, Тернопільська ОКЛ, Інститут медсестринства м. Тернопіль.**
- Збірника стандартів і технологій по інфекційній безпеці, інфекційному контролю для медичних сестер (фельдшерів, акушерок) лікувально-профілактичних установ Львівської області – 812 шт. Медична служба Львівського аеропорту, м. Київ ОХМАТДИТ.**
- Тимчасових стандартів роботи медсестер загальної практики сімейної медицини ЛПЗ Львівської області – 191 шт.**
- Дані тимчасові стандарти медсестринської діяльності це спроба на основі доказової медицини використовувати світовий досвід та враховуючи особливості охорони здоров'я України створити можливість оцінювати і контролювати якість роботи медичної сестри, встановити якісний стандарт згідно з яким мають надаватись медичні послуги – що удосконалив діяльність медичних сестер в системі охорони здоров'я .**

Стандартизація роботи медсестринської служби є одним із кроків контролю та управління якістю роботи медичних сестер так як того вимагає наказ МОЗ України № 189 від 26.03.2009 р. „Про порядок контролю та управління якістю медичної допомоги”.

Реформування охорони здоров'я на національній основі з переорієнтацією на удосконалення первинної медико-санітарної допомоги та впровадження принципів сімейної медицини ставлять нові вимоги до якості підготовки фахівців охорони здоров'я, в тому числі медичних сестер та фельдшерів.

Мета реформування підготовки молодших медичних (фармацевтичних) спеціалістів та бакалаврів: формування спеціаліста охорони здоров'я XXI століття, здатного надавати висококваліфіковану медичну допомогу всім людям, які її потребують, здійснюючи при цьому свою професійну діяльність на демократичних та гуманістичних засадах, бути конкурентноздатними на національному, європейському та міжнародному ринках праці.

На сьогоднішній день в області працює **24163** молодших спеціалістів з медичною освітою. З них:

1	Фельдшера	1632
2	Акушерки	1378
3	Медсестри	18266
4	Лаборанти	1521
5	Зубні техніки	564
6	Рентгенлаборанти	463
7	Медстатистики	279
8	Інші	58

АТЕСТАЦІЯ СЕРЕДНЬОГО МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ ЛПЗ ОБЛАСТІ ПО СПЕЦІАЛЬНОСТЯХ В ДИНАМІЦІ ЗА ДВА РОКИ.

№	Спеціальність	2007рік			2008рік		
		Всього Фіз.осіб	З них атестов	Питома Вага атест. %	Всього Фіз.осіб	З них атестов	Питома Вага атест. %
1	Фельдшера	1680	1022	60,8	1663	1081	65
2	Акушерки	1340	805	60	1362	863	63,3
3	Медсестри	18167	10700	58,9	18211	11277	62
4	Лаборанти	1491	1047	70,2	1523	1066	70
5	Зубні техніки	568	346	60,9	557	338	61,2
6	Рентгенлаборанти	460	300	65,2	451	311	68,9
7	Медстатистики	276	108	39,1	268	109	40,6
8	Інші	53	4	7,6	62	10	16,1
	По області	24039	14811	61,6	24097	15055	62,5

№	Спеціальність	2008рік			2009рік		
		Всього Фіз.осіб	З них атестов	Питома Вага атест. %	Всього Фіз.осіб	З них атестов	Питома Вага атест. %
1	Фельдшера	1663	1081	65	1627	1101	67,7
2	Акушерки	1362	863	63,3	1360	874	64,3
3	Медсестри	18211	11277	62	18259	11840	64,8
4	Лаборанти	1523	1066	70	1526	1089	71,4
5	Зубні техніки	557	338	61,2	547	363	66,4
6	Рентгенлаборанти	451	311	68,9	459	323	70,4
7	Медстатистики	268	109	40,6	276	122	42,2
8	Інші	62	10	16,1	70	16	22,8
	По області	24097	15055	62,5	24124	15728	65,2

РІВЕНЬ АТЕСТАЦІЇ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З МЕДИЧНОЮ ОСВІТОЮ ЛПЗ ОБЛАСТІ ЗА 2010 РІК.

№	Спеціальність	Всього Фіз.осіб	З них атестов.	Питома Вага атест. %	Мають категорію		
					Вищу	Першу	Другу
1	Фельдшера	1632	1110	68,3	794	243	73
2	Акушерки	1365	925	67,7	626	201	98
3	Медсестри	18303	12290	67,2	8544	2598	1148
4	Лаборанти	1526	1109	72,7	835	173	101
5	Зубні техніки	565	392	69,4	192	113	87
6	Рентгенлаборанти	463	336	72,6	234	68	34
7	Медстатистики	272	136	50,0	83	37	16
8	Інші	64	35	54,6	12	18	5
	По області	24184	16333	67,5	11320	3451	1562

Рівень атестації у 2010 році зріс на 1,1 %

РІВЕНЬ АТЕСТАЦІЇ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З МЕДИЧНОЮ ОСВІТОЮ ЛПЗ ОБЛАСТІ В ДИНАМІЦІ ЗА П'ЯТЬ РОКІВ.

Роки	Всього Фіз.осіб	З них атестов.	Питома Вага атест. %	Мають категорію		
				Вищу	Першу	Другу
2006рік	23280	14020	58,8	8881	3561	1578
2007рік	24039	14811	61,6	9608	3506	1697
2008рік	24097	15055	62,5	10010	3463	1582
2009рік	24124	15728	65,2	10595	3527	1606
2010 рік	24184	16333	67,5	11320	3451	1562

За п'ять років рівень атестації зріс на 7,5 %

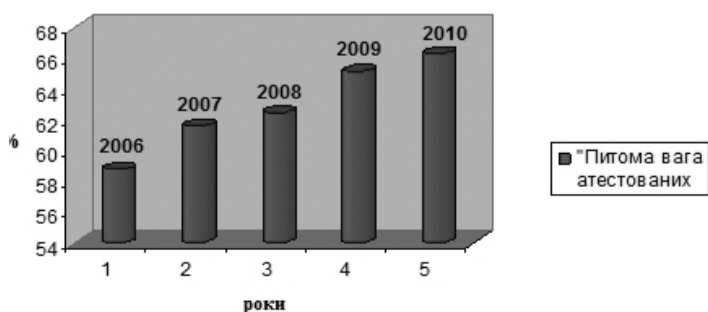
І це враховуючи те, що кількість молодших спеціалістів з медичною освітою порівняно з 2006 роком збільшилась на 883.

Конференції, семінари, наради

Згідно затвердженого плану семінарських занять та нарад з головними старшими медсестрами ЛПЗ області за період 2006-2010 рр. проведено:

1. За підтримки М.Б.Шегедин та Асоціації медсестер в області протягом 2006-2008 років проведено 10 виїзних семінарів з презентацією Вітчизняної моделі медсестринського процесу:

рівень атестації молодших спеціалістів з медичною освітою ЛПЗ в динаміці за 5 років

Жовківська ЦРЛ – 180 м/с
ЛОДКЛ «ОХМАТДИТ – 120 м/с
Пустомитівська ЦРЛ – 90 м/с
Новояворівська РЛ – 180 м/с
Клінічна лікарня Львівської залізниці – 130 м/с

Буська ЦРЛ – 60 м/с
Трускавецька ЦМЛ – 78 м/с
Радохівська ЦРЛ – 80 м/с
Яворівська ЦРЛ – 120 м/с
Городоцька ЦРЛ – 54 м/с

2. 2006 – 2007 роки: 23 виїзні конференції на тему:

- **роль медичних сестер у розвитку лідерства в медсестринстві;**
- **роль медичної сестри у боротьбі та профілактиці ВІЛ-інфекції/СНІДу;**
- **роль Асоціації медичних сестер у реалізації Програми розвитку медсестринства України на 2005-2010 роки;**
- **презентація Проекту безперервного навчання медсестер “Підготовка кваліфікованих медсестер – важливий крок до високоякісного обслуговування пацієнтів”, який впроваджено на базі Жовківської ЦРЛ**

3. Заняття із резервом на посаду головних (старших) медсестер ЛПЗ – 2008 р.

4. Заняття із головними (старшими) медсестрами дитячих лікарень та відділень «Організація роботи медсестринської служби та профілактика ВЛІ у дитячих стаціонарах» – 2008 р.

5. Виїзний семінар по обміну досвідом в організації роботи медсестринської служби ЦРЛ на базі Жовківської ЦРЛ: «Реформування медсестринства – важливий крок до високої якості медичного обслуговування населення» – 2008 р.

6. Заняття із старшими медсестрами хірургічних відділень «Організація роботи медсестринської служби та профілактика ВЛІ у хірургічних стаціонарах» – 2008 р.

7. Заняття із головними (старшими) медсестрами протитуберкульозних диспансерів (відділень) „ Організація роботи медсестринських служб протитуберкульозних стаціонарів. Роль медичної сестри у профілактиці туберкульозу ” – 2009 р.

8. Народи головних медсестер ЛПЗ області „Про підсумки роботи медсестринської служби за пів року та річні”.

9. Для того, щоб створити чітку систему управління якістю роботи медсестринською службою закладів охорони здоров'я за підтримки головного управління охорони здоров'я ЛОДА та Львівської обласної асоціації медсестер з 2009 року в області проводяться виїзні міжрайонні та обласні науково-практичні сертифіковані семінари для заступників головного лікаря з медсестринства, головних, старших медсестер на тему: „ Управління якістю роботи медсестринської служби закладів охорони здоров'я”, де розглядаються такі питання :

1. **Аспекти лідерства**
2. **Морально-психологічний клімат в колективі**
3. **Типи поведінки керівника**
4. **Управлінська роль керівника**
5. **Організація управлінської праці:**
  - **планування роботи;**
  - **організація службових нарад;**
  - **управлінська інформація;**
  - **комунікації;**
  - **значення документів в управлінні;**
  - **Функції управління;**
  - **управлінські рішення;**
  - **облік;**
  - **контроль**

проводяться практичні заняття шляхом рішення ситуаційних завдань по ефективному керівництву, тестування „ Чи можете Ви бути керівником ”.

Таких семінарів протягом 2009 – 2010 років проведено сім.

10.09.09 р. – виїзний семінар на базі Старосамбірської ЦРЛ для головних і стар-

ших медсестер ЛПЗ Старосамбірського, Турківського, Самбірського районів.

06.10.09р.– семінар на базі Львівського обласного клінічного перинатального центру для головних і старших акушерок ЛПЗ області.

08.12.09 р. – семінар для головних (старших) медсестер ЛПЗ області.

24.03.2010 р. – виїзний семінар на базі Стрийської ЦРЛ для головних і старших медсестер ЛПЗ Стрийського, Миколаївського, Сколівського районів та ЛПЗ міст Моршина і Нового Роздолу.

28.09.2010 р. – виїзний семінар на базі Дрогобицької МЛ для головних і старших медсестер Дрогобицького району та ЛПЗ міст Дрогобича, Моршина, Трускавця.

12.10.2010 р. – семінар на базі Львівської обласної психіатричної лікарні для головних і старших медсестер психіатричних установ області

20.10.2010 р. – семінар на базі Львівського медичного коледжу післядипломної освіти для фельдшерів ФАП та амбулаторій.

Після проведення семінару всім його учасникам видано сертифікати головного управління охорони здоров'я ЛОДА.

10. Міжобласні конференції по обміну досвідом роботи:

- **Тернопільська ОКЛ**
- **Рівненська ОКЛ**
- **Лікарня страхової медицини ІН-ТО-SANA м. Одеса**
- **клінічна лікарня Суворовського району м. Херсон.**

11. Участь у Всеукраїнських конференціях та семінарах:

- **Конференція „Розвиток та реформування охорони здоров'я” 2006 р. м. Вінниця**
- **Конгрес „Розвиток медсестринської справи в Україні” 2007р. м. Чернівці.**
- **Навчально-наукова конференція «Філософія сестринської справи». 2008 р. м. Тернопіль.**
- **науково-практичний семінар-нарада «Управління закладами охорони здоров'я в сучасних умовах. Функції і завдання медсестринства на сучасному етапі». 2009 р. Крим.**
- **Щорічні конференції з нагоди Всесвітнього дня медичної сестри.**

З метою озайомлення з роботою медсестринських служб на місцях та надання організаційно-методичної допомоги, головним позаштатним спеціалістом ГУОЗ ЛОДА з медсестринства та президентом ЛОАМС за період 2006 – 2010 роки проведено виїзди у 87 ЛПЗ області: 2006 р. – 15 ЛПЗ, 2007 р. – 20 ЛПЗ, 2008 р. – 29 ЛПЗ, 2009 р. – 12 ЛПЗ. 2010 р. – 11 ЛПЗ. Охоплено ЦРЛ, обласні установи та ЛПЗ м. Львова.

Організаційно-методична робота

Основні ділянки роботи які перевірялися під час виїздів:

1. Кваліфікаційний рівень молодших спеціалістів з медичною освітою та підготовка їх до атестації.

2. Ведення медсестринської документації у відповідності до Критеріїв акредитації ЛПЗ.

2.1. Планування роботи медсестринської служби ЛПЗ.

3. Удосконалення професійної освіти працюючих медсестер методом безперервного навчання на місцевих базах (проведення науково-практичних семінарів, конференцій як загально лікарняних так і згідно профілю роботи медсестер, проведення контролю рівня знань шляхом тестувань, заліків по маніпуляційній техніці, невідкладній медичній допомозі, інфекційному контролю та ін.).

4. Робота Ради медсестер ЛПЗ як адміністративного органу управління медсестринською службою. Наявність затвердженого Положення про Раду медсестер та її склад.

5. Впровадження в роботу Тимчасових стандартів роботи медсестер ЛПЗ Львів-

ської області, Тимчасових стандартів роботи медсестер загальної практики сімейної медицини ЛПЗ Львівської області.

5.1. Проведення оцінки якості роботи медичних сестер згідно методики, затвердженої Тимчасовими Стандартами роботи медичних сестер загальної практики-сімейної медицини ЛПЗ Львівської області та Тимчасовими Стандартами роботи медичних сестер ЛПЗ Львівської області з обов'язковим заповненням Контрольної карти і занесенням недоліків у Журнал дефектури.

6. Інфекційна безпека, інфекційний контроль:

6.1. Виконання медичним персоналом епідемічно-безпечних алгоритмів виконання маніпуляцій та процедур.

6.2. Впровадження в роботу Збірника стандартів і технологій по інфекційній безпеці, інфекційному контролю для медичних сестер (фельдшерів, акушерок) лікувально-профілактичних установ Львівської області.

7. Контроль якості та умови зберігання лікарських засобів.

8. Робота осередків асоціації медсестер.

В липні 2008 року питання про розвиток та реформування медсестринської служби області заслухано на колегії ГУОЗ ЛОДА.

Роль асоціації медичних сестер у реалізації програми розвитку медсестринства

Активну роботу в організації роботи медсестринської служби проводить Львівська обласна асоціація медичних сестер. Асоціація медичних сестер Львівщини створена 18.02.2002 року і зареєстрована Львівським управлінням юстиції 1.04.2002р. Це громадська організація, яка створена на основі спільних інтересів професійної діяльності в галузі медицини.

Асоціація об'єднує медичних сестер та інший середній медичний персонал області (фельдшерів, акушерок, лаборантів, зубних техніків), які вірні принципам професійної етики, є прикладом милосердя, доброзичливості.

Головна мета створення та діяльності Асоціації – це сприяти підвищенню ролі медичних сестер, стимулювати і підняти їх професійний рівень, виховувати їх у повазі до християнської церкви, захищати правові, професійні, економічні, культурні та інші інтереси медичних працівників.

Напрямок діяльності Асоціації:

- **сприяння проведенню наукових досліджень у медсестринстві з метою удосконалення професійної діяльності медичних сестер;**
- **здійснення широкого співробітництва з іншими організаціями;**
- **сприяння проведенню науково-соціологічних досліджень;**
- **сприяння підготовці спеціалістів високої кваліфікації;**
- **проведення семінарів, нарад, конференцій;**
- **видавничу діяльність;**
- **створення стипендіальних фондів та інших заохочень для навчання медичних сестер;**
- **співпраця із Всеукраїнською асоціацією медсестер і асоціацією медсестер м. Львова.**

На даний час членами Асоціації є 4880 медсестер області, працює 53 осередки Асоціації. ЛОАМС має своє друковане видання – газету «Медсестра Галичини».

З метою підняття фахового рівня медичних сестер у ЛПЗ області поводяться професійні конкурси «Краща медсестра лікарні», «Кращий медсестринський пост», «Краща медсестра Львівщини». З 2006 року і на даний час до Всесвітнього дня медсестри в області було проведено три конкурси „Краща медсестра Львівщини” – 2006р., 2008р., 2010 р.

В Україні з 2007 року проводиться Всеукраїнський конкурс професійної майстерності в якому приймають участь переможці обласних конкурсів:

- **2007 р. – медична сестра Турківської ЦРЛ Писанчин-Гошовська Ольга 1-ий Всеукраїнський конкурс професійної майстерності „Ескулап”.**
- **2008 р. – медична сестра Яворівської ЦРЛ Юрійчук Галина – 2-ий Всеукраїнський конкурс професійної майстерності „Ескулап”.**
- **2009 р. – медична сестра Новорухдільської МЛ Удовік Марія, яка посіла почесне третє місце – 3-ій Всеукраїнський конкурс професійної майстерності „Ескулап”.**
- **2010 р. – медична сестра Львівської ОКЛ Горик Христина – 4-ий Всеукраїнський конкурс професійної майстерності „Ескулап”.**

Щорічно за підтримки ЛОАМС в області проводиться урочисте святкування Всесвітнього дня медичної сестри. За поданням Асоціації медичної сестри області нагороджуються Почесними грамотами Міністерства охорони здоров'я, головного управління охорони здоров'я, Всеукраїнської асоціації медичних сестер, Подяками головного управління охорони здоров'я, преміями Львівської обласної асоціації медичних сестер.

Члени Асоціації медсестер області активно приймають участь у проведенні атестації медсестер, організаційно-методичній роботі медсестринської служби області.

Завдання на майбутнє:

1. Продовжувати вести інформаційну роботу з медичною громадкістю з питань інновацій в медсестринській освіті та діяльності.

2. Продовжити проведення науково-практичних семінарів для медсестер, фельдшерів, акушерок ЛПЗ області на тему: „ Управління якістю роботи медсестринською службою закладів охорони здоров'я”.

3. Впроваджувати вітчизняну модель медсестринського процесу в практичній діяльності медсестер.

4. Удосконалювати професійну освіту працюючих медсестер методом безперервного навчання на місцевих базах (проведення науково-практичних семінарів, конференцій як загально лікарняних так і згідно профілю роботи медсестер, проведення контролю рівня знань шляхом тестувань, заліків по маніпуляційній техніці, невідкладній медичній допомозі, інфекційному контролю та ін.).

5. Працювати над покращенням показника атестації молодших медичних спеціалістів. Підготовку молодших медичних спеціалістів до атестації проводити згідно Положення про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою.

6. Продовжувати науково – дослідницьку роботу з питань медсестринської справи.

Головним завданням медсестринства є служіння професії і професією, тому, що вивчення міжнародного досвіду з питань розвитку медсестринства засвідчує, що дії кожної медсестри відображаються на професії в цілому. Кожна медсестра несе особисту відповідальність за те, чи її практика відповідає професійним стандартам. Всі медсестри відповідальні перед своєю професією. Поняття служіння професії і професією підтверджує вірність і лояльність по відношенню до вибраної дороги.

Медсестри були і залишаються центральною ланкою системи охорони здоров'я, що гарантує участь медсестри у створенні нової системи і допоможе, виділити головні риси медсестринської професії.

Ми є свідками переходу до нової епохи удосконалення медсестринської справи, коли відповідальність і лідерство витікає із знань і дій. Перспектива будується на нашому минулому і багата історія медсестринської діяльності, що передається у спадщину майбутнім поколінням медсестер допоможе їм створити бажане майбутнє.

**Головний позаштатний спеціаліст
ГУОЗ ЛОДА з медсестринства
Н. Галапац**

МОЗ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАКАЗ

« 29 » грудня 2010р.

№ 1049 к

«Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою»

З метою подальшого підвищення фахового рівня, вдосконалення організації і проведення атестації молодших спеціалістів з медичною освітою та на виконання наказу МОЗ України від 23.11.2007р. № 742 «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою», –

НАКАЗ УЮ:

Затвердити склад атестаційних комісій Головного управління охорони здоров'я Львівської облдержадміністрації (додаток № 1).

Затвердити графіки атестації молодших спеціалістів з медичною освітою на 2011 рік та місця їх проведення (додаток № 2).

При атестації молодших спеціалістів з медичною освітою, дотримуватись вимог «Положення про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою», затвердженого наказом МОЗ України від 23.11.2007р. № 742 «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою».

Головним лікарям лікувально-профілактичних закладів області:

- довести до всіх молодших спеціалістів з медичною освітою вимоги наказу МОЗ України № 742 від 23.11.2007р. «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою».

Головам атестаційних комісій:

- здійснювати допуск до атестації молодших спеціалістів з медичною освітою при наявності атестаційної справи та інших необхідних документів, оформлених у відповідності з вимогами наказу МОЗ України № 742 від 23.11.2007 року, які подаються секретарю відповідної атестаційної комісії не пізніше ніж за 1 місяць до її засідання.

- затверджувати Протоколи з рішенням атестаційної комісії наказом ГУОЗ ЛОДА у десятиденний термін з дня засідання комісії з оформленням посвідчень атестованим.
- надавати у двомісячний термін з дня атестації Протоколи засідань атестаційних комісій, копії наказів і атестаційні справи в Львівській обласній медичній інформаційно-аналітичній центрі.
- надати до 25.12.2011 року начальнику Львівського обласного медичного інформаційно-аналітичного центру письмовий звіт про результати роботи атестаційних комісій.

Начальнику Львівського обласного медичного інформаційно-аналітичного центру до 01.01.2011 року надати до відділу організаційного, кадрового і юридичного забезпечення ГУОЗ ЛОДА інформацію про виконання наказу МОЗ України № 742 від 23.11. 2007 року «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою».

Вважати таким, що втратив чинність, наказ ГУОЗ ЛОДА № 959-к від 29.12.2009 року.

Контроль за виконанням даного наказу покласти на начальника відділу організаційного, кадрового і юридичного забезпечення ГУОЗ ЛОДА п. В.Вереса.

ВО начальника головного управління
Орест СЕРЕДА

ДОДАТОК №1

до наказу Головного управління охорони здоров'я ЛОДА
№ 1049к від «29» грудня2010р.

1. Склад територіальної атестаційної комісії Головного управління охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації по атестації заступників головних лікарів з медсестринства, головних та старших медичних сестер (фельдшерів, акушерок):

Верес – голова атестаційної комісії, начальник відділу організаційного та кадрового забезпечення ГУОЗ ЛОДА
В'ячеслав Миколайович Кутневич – заступник голови комісії, начальник відділу охорони материнства і дитинства ГУОЗ ЛОДА

Члени комісії

Шегедин – д.м. н., професор, академік УАН, заслужений лікар України, директор Львівського державного медичного коледжу ім. А.Крупинського
Марія Броніславівна Гдулевич – заступник директора Львівського медичного коледжу післядипломної освіти
Людмила Юхимівна Парфенюк – головний спеціаліст з терапії ГУОЗ ЛОДА
Оксана Миронівна Шевчук – президент Львівської обласної Асоціації медичних сестер
Ірина Богданівна Зробок – головна сестра медична Львівської обласної клінічної лікарні
Леся Володимирівна Бас – головна сестра медична Львівської обласної клінічної лікарні КЗЛОДКЛ «ОХМАТДИТ»
Ірина Михайлівна Бовтач – заступник головного лікаря з медсестринства КЗЛОКПЛ
Марія Казимирівна Лань Леся Зенонівна – заступник головного лікаря з медсестринства КЗЛОП «ЛОІКЛ»
Ометюх – головна сестра медична Комунальної 4-ї МКЛ, голова Асоціації сестер медичних м. Львова
Ірина Валентинівна Галапац – секретар атестаційної комісії, головний позаштатний спеціаліст з медсестринства ГУОЗ ЛОДА, заступник головного лікаря з медсестринства Жовківської ЦРЛ м. Львів, вул. Романчука,10/3 т. 225-58-55 моб.: 0636750070
Наталія Богданівна

2. Склад атестаційної комісії при Львівській обласній клінічній лікарні по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальностями: «Сестринська справа», «Сестринська справа (операційна)», (сестри медичні стаціонарів, сестри медичні поліклінік, сестри медичні операційні, анестезисти, сестри медичні з дієтичного харчування (крім дитячих), сестри медичні загальної практики-сімейної медицини):

Гичка – голова атестаційної комісії, заслужений лікар України, головний лікар Львівської обласної клінічної лікарні, м. Львів, вул.Чернігівська, 7 т.275-50-20
Михайло Михайлович Місюра – заступник голови атестаційної комісії, заступник головного лікаря ЛОКЛ з медичної частини
Галина Богданівна

Члени комісії:

Гнатюк – заступник головного лікаря ЛОКЛ з експертизи тимчасової непрацездатності
Валентина Михайлівна
Закалюжний – завідувач обласною консультативною поліклінікою
Ігор Степанович Шегедин – д.м. н., професор, директор ЛДМК ім. А.Крупинського
Марія Броніславівна
Вендзилович – головний лікар ЛОЕД
Юрій Минович Маковецький – завідувач анестезіолого-реанімаційного відділення № 1 ЛОКЛ
Ігор Іванович
Шевчук – президент Львівської обласної Асоціації медичних сестер
Ірина Богданівна Галапац – головний позаштатний спеціаліст з медсестринства ГУОЗ ЛОДА, головного лікаря з медсестринства заступник Жовківської ЦРЛ
Наталія Богданівна Дончак – сестра медична операційна ургентної операційної ЛОКЛ, член Львівської обласної Асоціації медичних сестер
Лідія Федорівна Сень – старша сестра медична відділення судинної хірургії ЛОКЛ, член Львівської обласної Асоціації медичних сестер
Лариса Степанівна Стахів – старша сестра медична реанімаційно-анестезіологічного відділення № 1 ЛОКЛ, член Львівської обласної Асоціації медичних сестер
Марія Мар'янівна Процик – сестра медична операційна хірургічного відділення № 1 ЛОКЛ, член Львівської обласної Асоціації медичних сестер
Світлана Володимирівна Шутовська – заступник головного лікаря з медсестринства ЛОКЛ
Євгенія Анатоліївна Зробок – секретар атестаційної комісії
ЛесяВолодимирівна – сестра медична ЛОКЛ, тел.: 276-98-04

3. Склад атестаційної комісії при Львівському обласному медичному інформаційно-аналітичному центрі по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальностями: «Лікувальна справа», «Лікувальна справа (невідкладні стани)» (фельдшери ФАП, амбулаторій, фельдшери швидкої допомоги), «Сестринська справа» (зав.ФАП – сестри медичні, сестри медичні відділень і станцій швидкої та невідкладної мед.допомоги):

Паенок – голова атестаційної комісії, начальник ЛОМІАЦ, м. Львів, вул. Некрасова,4 тел.: 260-30-41
Микола Станіславович
Закалюжний – завідувач обласною консультативною поліклінікою
Ігор Степанович

Члени комісії:

Пилипець – заступник головного лікаря з лікувальної роботи КЗ ЛО-ЦЕМДМК
Ярослав Дмитрович
Малетич Роман Олексійович – головний фельдшер КП ЛСШМД
Петрів Анатолій Ярославович – старший фельдшер відділення ЕКМД КЗ ЛОЦЕМДМК
Кузів – заступник головного лікаря з медсестринства Комунальної 3-ї МКЛ
Галина Іванівна
Стадницька Ірина Романівна – головна сестра медична ЛОДКЛДКЦ
Палій – секретар атестаційної комісії, медичний статистик ЛОМІАЦ, тел.: 260-30-41
Богдана Богданівна

4. Склад атестаційної комісії при Комунальному закладі Львівської обласної дитячої клінічної лікарні «ОХМАТДИТ» по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальністю «Сестринська справа» «Сестринська справа» (операційна) (сестри медичні дитячих стаціонарів, сестри медичні дитячих поліклінік, диспансерів, сестри медичні операційні, анестезисти дитячих установ):

Кутневич – голова атестаційної комісії, начальник відділу охорони материнства і дитинства ГУОЗ ЛОДА
Любомира Юріївна

Бакум – заступник голови атестаційної комісії, головний лікар КЗЛОДКЛ «ОХМАТДИТ», м. Львів, вул.Лисенка, 31, тел.275-93-25
Ігор Васильович

Члени комісії:

Семків Іван Іванович – заступник головного лікаря КЗЛОДКЛ «ОХМАТДИТ»
Іваськевич Зеновій Романович – заступник головного лікаря ЛОДСКЛ
Гасюк – завідувач поліклінікою КЗЛОДКЛ
Оксана Петрівна «ОХМАТДИТ»
Бурда – заступник головного лікаря з хірургічної роботи КЗЛОДКЛ
Леся Йосипівна «ОХМАТДИТ»
МужилівськаТетяна Юріївна – епідеміолог КЗЛОДКЛ «ОХМАТДИТ»
Підкова Оксана Василівна – заступник головного лікаря з медсестринства КЗЛОП «ЗУСДМЦ», член Львівської обласної Асоціації медичних сестер
Ірина Валентинівна Галапац – старша сестра медична відділення ГБО КЗЛОДКЛ «ОХМАТДИТ», член Львівської обласної Асоціації медичних сестер
Невінська – головна сестра медична МДКЛ, член Асоціації медичних сестер м. Львова
Любов Михайлівна – секретар атестаційної комісії, заступник головного лікаря з медсестринства КЗЛОДКЛ «ОХМАТДИТ» тел.: 275-94-67
Бас
Ірина Михайлівна

5. Склад атестаційної комісії при Львівському державному обласному перинатальному центрі по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальністю «Акушерська справа» (акушерки пологових відділень, акушерки жіночих консультацій, акушерки ФАП та амбулаторій):

Потапов – голова атестаційної комісії, головний акушер-гінеколог ГУОЗ ЛОДА
Ігор Андрійович

Янів
Лариса Богданівна – заступник голови атестаційної комісії, головний лікар ЛДОПЦ, м. Львів, вул. Дж.Вашінгтона, 6 тел.270-16-90

Члени комісії:

Прокопів Ігор Володимирович – заступник головного лікаря з лікувальної роботи ЛДОПЦ
Ковальчук Ігор Ярославович – завідувач акушерсько-фізіологічним відділенням ЛДОПЦ
Труш Людмила Михайлівна – старша акушерка пологового відділення № 2 ЛДОПЦ
Боднар Ольга Василівна – старша акушерка відділення екстрагенітальної патології ЛОКЛ
Мартиняк Світлана Яківна – заступник головного лікаря з медсестринства КМКПБ №1, член Асоціації медичних сестер м. Львова
Лябига Лариса Теодозіївна – секретар атестаційної комісії, головна сестра медична ЛДОПЦ; тел.: 270-91-67

6. Склад атестаційної комісії при ГУОЗ ЛОДА по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальностями: «Стоматологія», «Ортопедична стоматологія» «Сестринська справа» (зубні лікарі, помічники лікаря-стоматолога, гігієністи зубні, асистенти лікаря-стоматолога, зубні техніки, сестри медичні стомат.віддільень і поліклінік):

Шебінський Володимир Ярославович – голова атестаційної комісії, головний лікар Стоматологічного центру ЛНМУ ім. Д.Галицького, головний спеціаліст з ортопедичної та хірургічної стоматології, тел. моб.: 067-94-59-944
Питльований Петро Володимирович – заступник голови атестаційної комісії, головний лікар Комунальної 1-ї стоматологічної поліклініки м. Львова

Члени комісії:

Ступницький Ростислав Миколайович – д.м. н., проф.кафедри ортопедичної стоматології ЛНМУ ім. Д.Галицького (за згодою)
Лозинський Орест Михайлович – директор Стоматологічного центру ЛНМУ ім. Д.Галицького (за згодою)
Годований Василь Олексійович – к.м. н., головний лікар 3-ої стоматологічної поліклініки м. Львова
Пазан Марія Іванівна – старша сестра медична відділення щелепово-лицевої хірургії ЛОКЛ, член Львів.обл. Асоціації медичних сестер
Кіт Наталія Михайлівна – секретар атестаційної комісії, головна сестра медична Комунальної 1-ї стоматологічної поліклініки м. Львова тел.: 26126-60 тел.моб.: 0935638597

7. Склад атестаційної комісії при Львівській обласній клінічній лікарні по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальностями: «Лабораторна справа (клініка)», «Лабораторна справа (патологія)», «Лабораторна справа (гігієна)» (лаборанти клініко-діагностичної лабораторії, лаборанти з імунології, лаборанти з бактеріології, вірусології, лаборанти з патолого-анатомічних досліджень, лаборанти судово-медичної лабораторії):

Блажівська Романа Федорівна – голова атестаційної комісії, головний позаштатний спеціаліст ГУОЗ ЛОДА з клінічної лабораторної діагностики, завідувач КДЛ ЛОКЛ, тел.:275-75-72
Луць Олександра Григорівна – заступник голови атестаційної комісії, завідувач відділу лабораторної діагностики ЛОКДЦ

Члени комісії:

Микитин Ярослав Михайлівна – головний позаштатний спеціаліст УОЗ ЛМР з клінічної лабораторної діагностики, завідувач КДЛ ЛМДКЛ
Леськів Софія Ігорівна – завідувач КДЛ КУ ЛОР ЛОГІВ та репресованих
Снігур Ольга Василівна – завідувач КДЛ ЛДОПЦ
Турчина Тетяна Василівна – завідувач КДЛ КУ ЛОР ЛРФКЛДЦ
Кордуба Олеся Юріївна – лікар-вірусолог відділення лабораторної діагностики Львівського обласного центру профілактики і боротьби зі СНІД-ом
Голич Наталія Михайлівна – секретар комісії, лаборант з клінічної лабораторної діагностики КДЛ ЛОКЛ, тел.: 278-62-72

8. Склад атестаційної комісії при Львівському регіональному фтизіопульмонологічному лікувально-діагностичному центрі по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальністю «Рентгенологія» (рентгенлаборанти, технологи з рентгенологічної діагностики):

Дубенська Леся Павлівна – голова атестаційної комісії, головний позаштатний рентгенолог ГУОЗ ЛОДА, завідувач рентгенологічними відділом КУ ЛОР ЛРФКЛДЦ, м. Львів-Сихів, тел.: 270-90-32
Дробченко Лариса Кирилівна – заступник голови комісії, завідувач рентгенвідділом КЗЛОР «ЗУСДМЦ»

Члени комісії:

Онишук Іван Миколайович – завідувач рентген відділом ЛОЛПТ
Гриценко Людмила Петрівна – завідувач рентген відділом 1-ої МКЛ ім. Кн.Лева
Куртяк Стефанія Петрівна – секретар комісії, провідний інженер-дозиметрист ЛОКЛ тел.: 278-62-64

9. Склад атестаційної комісії при Комунальному закладі Львівської обласної ради Львівської обласної лікарні відновного лікування по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальністю «Сестринська справа» (сестри медичні з фізіотерапії, сестри медичні з масажу, сестри медичні з лікувальної фізкультури):

Колачинський Микола Іванович – голова атестаційної комісії, головний лікар КЗЛОР ЛОЛВЛ
Бондаренко Валентина Євгенівна – заступник голови комісії, завідувач відділенням ЛОЛФД

Члени комісії:

Сельчук Євгенія Василівна – завідувач фізіотерапевтичним відділенням 1-ої міської клінічної лікарні ім. Кн. Лева
Берега Галина Володимирівна – головна сестра медична КЗЛОР ЛОЛВЛ
Тимофєєва Світлана Миколаївна – секретар комісії, головний позаштатний спеціаліст з фізіотерапії ГУОЗ ЛОДА, завідувач фізіотерапевтичним відділенням КЗ ЛОР ЛОЛ ВЛ м. Львів-Винники, вул.Івасюка,31 тел.: 296-27-88, 296-38-02

10. Склад атестаційної комісії при Львівській обласній клінічній лікарні по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальністю «Сестринська справа» (сестри медичні з функціональної діагностики):

Поваляшко Любов Володимирівна – голова атестаційної комісії, головний позаштатний спеціаліст з функціональної діагностики ГУОЗ ЛОДА, завідувач відділенням функціональної та ультразвукової діагностики ЛОКЛ, м. Львів, вул. Чернігівська,7, т.2786-289
Бурчинський Богдан Мирославович – заступник голови атестаційної комісії, завідувач відділом функціональної діагностики КМКЛШМД

Члени комісії:

Павлюк Володимир Іванович – лікар відділення функціональної та та ультразвукової діагностики ЛОКЛ
Грицько Оріся Михайлівна – головна сестра медична Комунальної 1-ої МП
Шутовська Євгенія Анатоліївна – заступник головного лікаря з медсестринства ЛОКЛ
Соколович Марія Петрівна – секретар комісії, старша сестра медична відділення функціональної та ультразвукової діагностики ЛОКЛ тел.: 278-62-89, моб.: 0975048322

11. Склад атестаційної комісії при Львівському обласному медичному інформаційно-аналітичному центрі по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальністю «Медична статистика» (медичні статистики):

Паснок Микола Станіславович – голова атестаційної комісії, начальник ЛОМІАЦ м. Львів, вул.Некрасова, 4 тел.: 260-30-41
Вуїв Орест Григорович – заступник голови комісії, завідувач відділом ЛОМІАЦ

Члени комісії:

Коростіль Іванна Степанівна – лікар-статистик МЦ «Здоров'я і медичної інформації»
Дячишин Микола Олексійович – завідувач аналітичним відділом ЛОМІАЦ
Богачик Наталія Іванівна – секретар атестаційної комісії, медичний статистик ЛОМІАЦ

12. Склад атестаційної комісії при Комунальному закладі Львівської обласної клінічної психіатричної лікарні по атестації молодших спеціалістів з медичною освітою за спеціальністю «Сестринська справа» (сестри медичні психіатричних установ, сестри медичні патронажної служби милосердя ЛООТЧХ України):

Фільц Олександр Орестович – голова атестаційної комісії, головний лікар КЗЛОКПЛ м. Львів, вул. Кульпарківська, 95, тел.: 292-06-38
Закаль Юрій Петрович – заступник голови комісії, заступник головного лікаря з лікувальної роботи КЗЛОКПЛ

Члени комісії:

Онишко Зеновій Васильович – завідувач 14-м відділенням КЗЛОКПЛ
Русин Роман Богданович – лікар-хірург КЗЛОКПЛ
Уманова Марія Іванівна – головна сестра медична ЛООТЧХ України
Бовтач Марія Казимирівна – заступник головного лікаря з медсестринства КЗЛОКПЛ, член Львівської обласної Асоціації медичних сестер
Бадзай Світлана Богданівна – старша сестра медична 15-го відділення КЗ ЛОКПЛ член Львівської обласної Асоціації медичних сестер
Монянчин Дана Григорівна – сестра медична загально-лікарняного персоналу КЗЛОКПЛ
Щепітко Ірина Євгенівна – секретар атестаційної комісії, координатор з медсестринства, сестра медична з дієтичного харчування харчоблоку КЗЛОКПЛ

ДОДАТОК №2**ГРАФІК**

атестації молодших спеціалістів з медичною освітою на 2011 рік

Головні та старші сестри медичні (фельдшери, акушерки):
Місце проведення: Головне управління охорони здоров'я ЛОДА вул.Конопницької, 3
Дати проведення: 15 березня, 19 квітня, 17 травня, 20 вересня, 18 жовтня, 15 листопада

2. Сестри медичні стаціонарів, сестри медичні поліклінік, диспансерів, сестри медичні операційні, анестезисти, сестри медичні з дієтичного харчування (крім дитячих), сестри медичні загальної практики-сімейної медицини:

Місце проведення: Львівська обласна клінічна лікарня м. Львів, вул. Чернігівська,7
Дати проведення: 24 лютого, 24 березня, 28 квітня, 26 травня, 23 червня, 22 вересня, 27 жовтня, 24 листопада, 15 грудня

3. Фельдшери ФАП, амбулаторій, фельдшери швидкої допомоги, зав.ФАП – сестри медичні, сестри медичні віддільень і станцій швидкої та невідкладної медичної допомоги:

Місце проведення: Львівський обласний медичний інформаційно-аналітичний центр м. Львів, вул. Некрасова,4

Дати проведення: 23 лютого, 30 березня, 18 травня, 14 вересня, 23 листопада

4. Сестри медичні дитячих стаціонарів, сестри медичні дитячих поліклінік, диспансерів, сестри медичні операційні, анестезисти:

Місце проведення: КЗЛОДКЛ «ОХМАТДИТ» м. Львів, вул. Лисенка,31

Дати проведення: 29 березня, 31 травня, 21 червня, 27 вересня, 25 жовтня, 29 листопада

5. Акушерки пологових віддільень, акушерки жіночих консультацій, акушерки ФАПів та амбулаторій:

Місце проведення: ЛДОПЦ м. Львів, вул. Дж.Вашінгтона,6

Дати проведення: 25 березня, 27 травня, 23 вересня, 25 листопада

6. Зубні лікарі, помічники лікаря-стоматолога, гігієністи зубні, асистенти лікаря-стоматолога, зубні техніки, сестри медичні стоматологічних віддільень і поліклінік,

Місце проведення: Комунальна 1-а стоматологічна поліклініка м. Львів, Пр. Шевченка, 24

Дати проведення: Стоматологія: 20 грудня

Ортопедична стоматологія 29 квітня, 23 листопада

Сестринська справа 07 квітня, 25 травня, 11 листопада

7. Лаборанти клініко-діагностичної лабораторії, лаборанти з імунології, лаборанти з бактеріології, вірусології, лаборанти з патолого-анатомічних досліджень, лаборанти судово-медичної лабораторії:

Місце проведення: Львівська обласна клінічна лікарня Будинок просвіти, м. Львів, вул. Чернігівська,7

Дати проведення: 24 березня, 09 червня, 22 вересня, 22 листопада

8. Рентгенлаборанти, технологи з рентгенологічної діагностики:

Місце проведення: Львівська обласна клінічна лікарня рентгенрадіологічне відділення м. Львів, вул. Чернігівська, 7

Дати проведення: 13 травня, 11 листопада

9. Сестри медичні з фізіотерапії, сестри медичні з масажу, сестри медичні з лікувальної фізкультури:

Місце проведення: ЛОГВ та репресованих ім. Ю.Липи м. Львів-Винники, вул. Івасюка, 31

Дати проведення: 23 березня, 19 жовтня, 07 грудня

10. Сестри медичні з функціональної діагностики:

Місце проведення: Львівська обласна клінічна лікарня м. Львів, вул. Чернігівська, 7

Актівий зал, II поверх

Дати проведення: 12 травня, 10 листопада

11. Медичні статистики:

Місце проведення: Львівський обласний медичний інформаційно-аналітичний центр м. Львів, вул. Некрасова, 4

Дати проведення: 12 травня, 08 грудня

12. Медичні сестри психіатричних установ, медичні сестри патронажної служби милосердя ЛООТЧХ України:

Місце проведення: ЛОДКПЛ м. Львів, вул. Кульпарківська, 95

Дати проведення: 01 березня, 11 жовтня

МИЛОСЕРДЯ – НЕ НА СЛОВАХ, А НА ДІЛІ.

*„Любов та турбота – найкращі ліки” (Парацельс)
„Слова лікують, а приклад спонукає до наслідування”
(Латинська приказка)*

Щороку, зустрічаючись вперше зі студентами в медичному коледжі ЛНМУ ім.Д.Галицького на своїх вступних лекціях з „Основ медсестринства”, ми розпочинаємо розмову з того, якими рисами характеру повинна володіти людина обравши даний фах. Звичайно, на першому місці це любов до людей, чуйність, уважність, доброта... Майбутні медичні сестри, а сьогодні студенти повинні розуміти, що обрана ними професія потребує чималих сил, вміння, знань, а головне милосердя до пацієнтів.

Студенти нашого коледжу, мають можливість щороку проходити практику у „Хоспісі”. Рух хоспіс (лат.hospes-гість) феномен нашого часу. Це благодійна організація, медична і соціальна установа, яка фінансується державою. Тут здійснюється догляд за важкохворими пацієнтами, зокрема хворими на рак в останній стадії. Високий рівень професіоналізму тих, хто присвятив своє життя турботі про страждених, та глибоке співчуття – невідомі риси хоспісу. Хоспіс – це можливість самотності. Тут забезпечується фізіологічна, психологічна і моральна підтримка хворого відповідно до його бажань.

Звичайно, не легко працювати у стінах даного закладу, де стаєш свідком людського болю, страждань, сліз... Але отримуєш насолоду від того, що маєш можливість дарувати тепло і добро тим, хто цього потребує.

Милосердя – це милість серця, жалісливість, м’якість, співчуття, ніжність, любов до людей.

Милосердя – це не слабкість, а сила, тому що милосердя притаманне людям, які здатні прийти на допомогу. Бо здатність співчувати. Співпереживати – це ознака духовної зрілості особистості. Заплакати від власної образи і болю простіше, ніж від чужої. І ці сльози співчуття до іншої людини – святі сльози. Вони означають наявність у людини душі і серця. Студентів нашого коледжу зацікавила проблема евтаназії (eu-добре, tanatos – смерть) і означає „солодка смерть”. Разом з науковими керівниками завідувачем практики, викладачем „Акушерства і гінекології” В.С. Матвійців, та викладачем „Основ медсестринства” У.О.Леськів провели студентське дослідження. З допомогою розробленої анкети було опитано 232 респонденти віком від 17 до 30 років (студенти медичного коледжу ЛНМУ ім.Данила Галицького спеціальності „Сестринська справа”). Анкета включала 10 запитань. Провівши аналіз анкетування виявлено, що із опитаних 25% студентів мають бажання після закінчення коледжу йти працювати в хоспіс, 190 – не підтримують евтаназію, 198 – не бачать необхідності у її узаконенні, 207 – вважають аборт одним із проявів евтаназії.

Результати нашої роботи були представлені на 13-му Міжнародному медичному конгресі студентів та молодих вчених у Тернопільському державному медичному університеті ім.І.Я.Горбачевського та відзначені дипломом першого ступеня (тема: „Погляди майбутніх медичних сестер на проблему евтаназії”).

Підводячи підсумок, хочемо сказати, що майбутнє покоління гідне нести почесне звання „медична сестра”, людей які розуміють, що милосердя найцінніший дар для людей в білих халатах, який необхідно пронести через все життя, і не дай Боже розгубити його.

**В.С.Матвійців, завідувач практикою,
викладач „Акушерства і гінекології”
У.О.Леськів, викладач „Основ медсестринства”.**

Її покликання – служити людям

«Ніжність, ласкавість, терпіння і увічливість – ось складові елементи добро-го стилю роботи медичної сестри, в них і виражається дбайливість, увага і любов до своїх хворих».

**Іштван Харді,
угорський доктор медицини**

Чи завжди ми за велінням серця обираємо собі фах, який приносить би задоволення від праці і вдячність від людей? Особливо слід замислитися тим, хто хоче присвятити себе благородній професії – медицині, відчути проблеми інших і не проходити повз людей, яким потрібна допомога. Погано, коли люди, прямуючи до власного благополуччя, забувають про те, що живуть вони в цьому світі не самі, а навколо також люди, на яких слід зважити.

Навчаючись ще у школі, **Ірина Миколаївна Дзебас**, відчула потребу фізичної, моральної і медичної допомоги своїй матері, яка страждала від захворювання серця. Батьки Ірини в роки війни були вивезені німцями на примусові роботи у Німеччину, там вони пізнали одне одного і згодом повернуся додому у Борислав. Але здоров’я їх було підірване тяжкою працею і нездоровими умовами життя. Закінчивши середню школу № 4 м. Борислава, вона подала документи на навчання у Бориславське медичне училище, яке успішно закінчила і набула спеціальність медичної сестри.

Запитую у Ірини Миколаївни, чому обрала вона цю професію? Ось що вона відповіла:

«Насамперед, щоб бути потрібною людям, приносити їм радість. Будь-який лікар почуває себе набагато впевненіше, якщо у лікарні чи у поліклініці працюють досвідчені медичні сестри і жоден комп’ютер їх не замінить. У лікувальному закладі не можна обійтися без лікаря, а без медсестри – тим паче».

42 роки минуло відтоді, як розпочала Ірина Дзебас свою трудову біографію у хірургічному відділенні міської лікарні міста Борислава. Перші дні роботи були нелегкими, адже треба було удосконалити свої знання і вміння, виконуючи обов’язки операційної медсестри. Робота надзвичайно відповідальна. Після кожної операції вона відчувала полегшення від операційного напруження, що хворому надана кваліфікована медична допомога і він повинен жити. А найбільшою радістю для неї була лагідна усмішка хворих, які виздоровлювали після операції, а їх було тисячі, і моральна вдячність за врятовані життя.

«За що я люблю свою професію? – відповіла Ірина Миколаївна. За вічний неспокій, за відчуття проблем інших, яким потрібна допомога і які страждають, за те, що почуваєш себе потрібною людям».

Праця медсестри хірургічного відділення надзвичайно цінна, хоча дуже складна, відповідальна, важка, небезпечна і ризикована для здоров’я. Недоспані ночі, відірваність від сім’ї, самовідданість і самопожертва в ім’я хворого у професійній діяльності Ірини Миколаївни – порятунок тисяч життів і зневірених душ, що

піднімало людину над горем і розпачем, дарувало їй віру і реалії щасливого майбутнього. Свої знання, досвід як доглядати і виходжувати післяопераційних хворих, передали їй колишні лікарі-наставники, про яких вона згадує з вдячністю: Д.В. Бандрівський, Я.Й. Парійчук, лікарі-хірурги О.М. Стеців, О.В. Шидловський, заступник головного лікаря з лікувальної роботи лікарні М. В. Войтович.

«Завдання медичних сестер, – говорить Ірина Дзебас, – вилікувати хворого, не тільки оперативним втручанням, але і словом, голосом, поглядом, ввічливим ставленням до нього. І саме, ці ліки, є в арсеналі досвідченої медсестри, адже медична сестра – це дуже ніжна і душевна професія, яка передбачає людяність і божественне ставлення до собі подібної людини, яка на даний час занедужала».

Успіх лікування хірургічних хворих визначається в основному трьома факторами: оперативним мистецтвом лікаря, вмінням медичних сестер забезпечувати післяопераційний догляд, а також психологічним настроєм хворого.

Колектив відділення доручив Ірині Дзебас виконувати обов’язки старшої медсестри. Лекції, індивідуальні заняття і бесіди, досконале виконання практичних навичок і медичних маніпуляцій, ознайомлення з новинками медичної літератури, Інтернету – ось нескінченний арсенал діяльності старшої медсестри у роботі з молодими медсестрами, випускниками медичного коледжу. Особливо звертається увага на попередження ускладнень у післяопераційних хворих, особливостями догляду за пацієнтами і вміння надавати невідкладну допомогу при різних ситуаціях у процесі роботи медичної сестри.

Ірина Дзебас освоїла у процесі своєї професійної діяльності такі складні процедури як: проведення фіброгастроскопії, електрокардіографії, аудіограм. Вона з особливою вдячністю згадує своїх колишніх досвідчених медсестер, які спільно ділилися набутими практичними навичками, основами мистецтва, культури, етики і психології у спілкуванні з хворими. Це – К.П. Матківська, М.О. Бунтій, Л.І Ревкевич, Х.Ф. Ясеницька. І ще Ірина Дзебас приділяє увагу громадській роботі медсестринства міста Борислава, виконуючи обов’язки заступника голови осередку Асоціації медсестер м. Борислава.

Такої турботливий, чуйний медсестрі пацієнти довіряються. Її поважають і люблять не менше за білий халат, посаду, а передусім за її доброту і милосердя. Вона є гордістю у всіх медпрацівників міста, у своєї сім’ї, нею гордяться її чоловік, два сини, невістки і троє онуків.

Своїм добрим ставленням старша медична сестра Ірина Дзебас створює особливу атмосферу для медпрацівників відділення і хворих. А ключ цього позитиву – у любові і повазі до своєї професії. Отака любов може об’єднати й усю країну, коли в установах охорони здоров’я працюватимуть такі медичні працівники як Ірина Миколаївна, яка сприяє формуванню у людях благородних почуттів, душевної щедрості та солідарності, творчої активності, робить їх справжніми громадянами своєї Батьківщини. І хоча медичним сестрам не надається увага з боку владних структур держави, не отримують високих нагород за свою скромну але благородну працю, за те вони віддані своїй справі, а найвищою нагородою для них є вдячність пацієнтів за врятовані життя, співчуття і підтримку. Вони виконують волю Ісуса Христа: «Хто сам не буде милосердним, той не матиме милосердя Божого».

**Роман Поцюрко, голова осередку
Українського Лікарського Товариства у
м. Бориславі, викладач педіатрії
медичного коледжу
18.10.2010 року**

